

"Yabancı Terörist Savaşçılar"

Radikalleşmeden arındırma ve kapsayıcılık ile kolluk kuvvetleri ve düzeltmeler

Konferansın organizatörleri, özellikle Aarhus radikalleşmeden arındırma ve rehabilitasyon modelini anlatarak Danimarka'daki durumdan yola çıkmamı önerdiler; bunu yapmaktan mutluluk duyacağım. Buradan hareketle, müdahalemi, fiili terörizmle açık bir yakınlığı olmayan hazırlık eylemleri ve yan suçların daha da geniş kapsamlı bir şekilde suç haline getirilmesinin neden olduğu bölünmeye ayıracağım. Ana noktam, belediye düzeyinde radikalleşmeden arındırma ve çıkış programlarına verilen çabaların, baskıcı ağ genişletme girişimlerinin sürekli olarak yasama tarafından benimsenmesiyle bir dereceye kadar aşındığıdır. Amacım, aynı zamanda yerel düzeyde sosyal refahın yeniden entegrasyonu yaklaşımını ve ulusal düzeyde ceza adaleti müdahalesini teşvik eden bir politikanın doğasında var olan belirsizliği vurgulamaktır.

Danimarka Güvenlik ve İstihbarat Servisi'nin son değerlendirmesine göre en az 125-135 kişi Danimarka'dan Suriye/Irak'a gitmiştir.

Yolcuların yaklaşık yarısı geri döndü. Her beş kişiden birinden fazlası çatışma bölgesinde öldürüldü. Bir milyon kişi başına yaklaşık 20 cihatçı destekçisi gönderen Danimarka'nın yabancı savaşçı sayısı, Belçika'nın çok az bir farkla geride bıraktığı AB üyesi ülkelerin çoğundan daha fazladır. Ancak 2014'ün ortalarından bu yana seyahat edenlerin sayısı azalmaktadır.

Bu fenomenin arka planı oldukça karmaşıktır, ancak Karikatür krizi, Danimarka'nın Orta Doğu'daki askeri angajmanı da dahil olmak üzere aktivist bir dış politika ve Müslüman vatandaşların entegrasyonuna ilişkin oldukça sert ve kutuplaşmış siyasi tartışmalar gibi bazı katkıda bulunan bileşenler kolayca tanımlanabilir.

Danimarka toplumu. Yurtiçinde yetişen cihatçıların önemli sayıda cezai hüküm giymesi, toplam sorunun kapsamlı kapsamını göstermektedir.

Dikkat çekici bir şekilde Danimarka, radikalleşmeden arındırma sürecini kapsayıcılık ilkesi üzerine kurulu sistematik bir şekilde ele aldığı için dünya çapında tanınmıştır. Bu özel yeniden entegrasyon yöntemi, yaklaşık 350.000 nüfusuyla ülkenin ikinci büyük şehri olan Aarhus kenti tarafından uygulanan programa atıfta bulunan bir etiket olan Aarhus Modeli olarak bilinmektedir. Aarhus Modeli paradigmatiktir ve en iyi uygulama için ilham verici bir örnek teşkil edebilir. Bununla birlikte, benzer bir çok kurumlu yaklaşımın diğer Danimarka ve Avrupa belediyeleri tarafından da uygulandığını ve yakın zamanda "Radikalleşme ve Şiddet İçeren Aşırıcılığa Karşı Direnç Oluşturma" başlığı altında bir Güçlü Şehirler Ağı kurulduğunu belirtmek gerekir.

Bu yaklaşımın arkasındaki felsefe, radikalleşen gençlerin çoğunun temelde varoluşsal kaygılardan rahatsız olduğu düşüncesinden kaynaklanmaktadır. Aşırılık yanlısı motivasyonları temelde diğerleriyle eşit düzeyde iyi ve saygın bir yaşam sürme fırsatı arayışı olarak algılanmaktadır. İsyanlarına verilecek yanıt daha fazla damgalama ve dışlama değil, sıradan toplumun bir parçası olmak veya topluma şiddet içermeyen/şiddet içermeyen bir şekilde yeniden girmek ve anlamlı bir vatandaşlık sergilemek için yeterli yaşam becerileri geliştirmelerine yardımcı olmaktır. Tüm bu süreç boyunca, herhangi bir vatandaşın kişisel siyasi kanaat ve dini inancına ilişkin temel hakları tanınmalı ve bunlara saygı gösterilmelidir. Bu program, 30 yılı aşkın bir süredir uygulanan ve SSP ekip çalışması olarak adlandırılan, okul sistemi, sosyal yardım sistemi ve yerel polisin dahil olduğu bilgi paylaşımı ve koordineli eylemi içeren genel, erken suç önleme programının bir uzantısıdır.

Aarhus polisi, Bilgi Evi adı verilen ve endişeli aile üyeleri, öğretmenler, sosyal hizmet görevlileri ve sıradan vatandaşlardan gelen radikalleşme belirtilerine ilişkin bilgileri ele alan bir takas merkezi kurmuştur. Buna ek olarak, ulusal güvenlik ve

İstihbarat servisi, yerel polise risk altında olduğu düşünülen kişilerin dosyalarını sağlayarak yeniden entegrasyon programında önemli bir itici güçtür. İlgili kişi konuşma, tarama, ziyaret, risk değerlendirmesi vb. için çağrılır. Bireysel koşullara bağlı olarak, danışmanlık, sağlık hizmetleri, eğitim, istihdam, barınma, aşırılık yanlısı çevrelerden çıkmak için özel bir program ve eğitimli bir mentorla bağlantı kurma gibi orantılı bir müdahale önerilecektir. Eğer başka bir eyleme gerek duyulmuyorsa, istihbarat servisi ilgili kişiyi izlemeye devam edecektir. Gerçekten de geri dönen bazı kişilerin, kötü yönetime ve hatta zulme tanık olduktan sonra IŞİD'e karşı temelden hayal kırıklığına uğradıkları bildirilmiştir.

Ancak herkesin programa kabul edilmeye uygun görülmediğini de belirtmek gerekir. Resmi kaynaklara göre, bir kişi ancak suç teşkil eden hiçbir şey yapmamışsa topluma geri dönme konusunda yardım alacaktır. Bir suç işlediğine inanmak için bir neden varsa, konu soruşturulacak ve sonunda bir dava oluşturmak için yeterli kanıt varsa kovuşturulacaktır.

Yakın zamanda askeri istihbarat servisi tarafından yurtdışındaki Danimarka vatandaşlarının izlenmesine izin verilmiştir; bu da doğal olarak, istihbarat ve soruşturma araçlarını güçlendirmeye yönelik mevcut birçok girişim gibi, örneğin dijital kanıtların toplanması ve değiş tokuşuna odaklanılması nedeniyle, yasal işlem olasılığını artıracaktır.

Kasıtlı olarak bir terör saldırısı hazırlığındayken yakalanan bir kişinin cezasız kalmaması doğal olarak çok mantıklıdır. Aşağıdaki vaka örnek olarak gösterilebilir:

VAKA: Glasvej vakası: 2008 yılında iki genç erkek terör eylemine teşebbüsten suçlu bulunmuş ve sırasıyla 12 ve 7 yıl hapis cezasına çarptırılmıştır. Bunlardan biri Veziristan'daki bir El-Kaide eğitim kampından dönerken yanında

ayrıntılı bir bomba el kitabı. Daha sonra birlikte, şu ana kadar belirlenemeyen bir terör saldırısında kullanılmak üzere az miktarda TATP üretilip test ettiler.

Ancak, sadece hazırlık suçlarını içeren ve fiili terörizmle uzaktan yakından ilgisi olmayan küçük vakalarda, en azından failin şiddet yanlısı aşırıcılığı terk etmeye ve yeniden entegrasyona hazır olması halinde, kolluk kuvvetleri yaklaşımının çok katı bir şekilde uygulanması endişe yaratmalıdır.

Bu endişe kesinlikle önerilen direktifin bazı bölümleriyle ilgilidir, ancak bu vesileyle beni daha somut olarak, terörizmi kolaylaştırma konusunda gerçekten kanıtlanmış bir risk teşkil etmeyen faaliyetlerin daha da fazla suç haline getirilmesine ilişkin bazı güncel girişimleri ve önerileri sunmaya itiyor.

Aarhus rehabilitasyon modeli yaygın bir takdir görürken ve diğer belediyelerde az çok benzer programlar uyarlanırken, ulusal Parlamento'daki politikacıların çoğunluğunun dikkati aynı anda ciddi bir şekilde cezai tedbirlerin uygulanmasına odaklanmıştır.

2006 yılında Parlamento, terörizmin önlenmesine ilişkin 2005 tarihli Avrupa Sözleşmesi'nin onaylanmasına zemin hazırlamak amacıyla terörizm amacıyla adam toplamayı ve eğitmeyi suç saymıştır. Eşzamanlı olarak, terörizm amacıyla işe alınmak ve eğitilmek de suç haline getirilmiştir. Böylece Danimarka on yıldan bu yana, Güvenlik Konseyi'nin 2178 sayılı kararından türetilen ve Avrupa Sözleşmesi'ne Ek Protokol'e aktarılan mevcut yükümlülüklerin belirli kısımlarına ve Komisyon'un mevcut direktif önerisine önceden uyum sağlamış oldu.

Eğitim alımına ilişkin hüküm aşağıdaki durumda uygulanmıştır:

VAKA: El-Şebab eğitim kampı: 2014 yılında, Somali kökenli ve Aarhus'ta ikamet eden iki kardeş, terörizm eğitimi almaya teşebbüs ve

Her ikisi de 2 yıl hapis cezasına çarptırılmıştır. Büyük kardeş eğitim almak amacıyla birkaç hafta El-Şebab kampında kalmıştı ancak başarılı olup olmadığı belirsizdi.

Diğeri ise onu maddi olarak ve başka şekillerde desteklemişti.

İki sanıkla ilgili risk değerlendirmesi konusunda içeriden bilgi sahibi değilim. Ancak davanın sonucu, özellikle mahkumiyetin sadece bir suç işleme teşebbüsüyle ilgili olduğu ve failin bir an önce eve dönmek için çaba sarf ettiği göz önüne alındığında, alternatif yeniden entegrasyon yöntemiyle önemli bir tezat teşkil etmektedir.

Paris saldırıları ve Kopenhag'daki silahlı saldırıların ardından, Pasaport Kanunu'nda değişiklik yapılarak polise pasaport vermeme ve iptal etme yetkisi verilmiş ve bir kişinin seyahatinin dönüşte şiddete başvurma konusunda güvenlik riski oluşturabileceği şüphesiyle bir hafta süreyle seyahat yasağı getirilebileceği belirtilmiştir. Benzer kriterler altında, Yabancılar Kanununda yapılan bir değişiklikle oturma izninin iptal edilmesi mümkün hale gelmiştir.

Ekim 2014'te Danimarka, IŞİD'e karşı mücadelede Irak devletiyle ittifaka katılmak üzere yedi F-16 savaş uçağı ve ilave askeri insan gücü göndererek Orta Doğu'da bir kez daha silahlı çatışmaya girmiştir. Ceza Kanununda çok sayıda terörle mücadele hükmü bulunmasına rağmen, Parlamentodaki çoğunluk, Danimarka'nın dahil olduğu bir silahlı çatışmada düşman silahlı bir gruba katılmanın vatana ihanet olarak cezalandırılabilirliğinden emin olmanın zorunlu olduğunu düşündü. Büyük bir kargaşanın ardından, bu yönde yeni bir suç yürürlüğe girmiştir.

Daha sonra Daimi Ceza Komitesinden, özellikle çatışma bölgelerine seyahat konusunda bir tür yasağın yürürlüğe girmesi gerekip gerekmediğini, daha fazla suç haline getirmenin gerekli olup olmadığını analiz etmesi istenmiştir. Şu ana kadar sadece Avustralya, belirlenmiş coğrafi bölgelere seyahat konusunda genel bir yasak uygulamaktadır. Ceza Komitesi çeşitli olası planlara işaret etti, ancak temelde bu tür bir yasaklama bulamadı

tavsiye edilebilir. Herhangi bir kanıtlanmış şiddet riski içermeyen faaliyetlerin suç sayılması radikal ve geniş kapsamlı bir adımdır. Komite'nin görüşüne göre, böyle bir rejim mevcut yasaklara önemli bir değer bile katmamaktadır.

Cezalar nispeten hafif olacak ve etkili bir caydırıcılık işlevi görmesi beklenemeyecektir. İhlallerin kanıtlanması zor olacaktır.

Komite'nin 256 sayfalık raporu birkaç hafta önce yayınlandı. Aynı gün Adalet Bakanı seyahat yasağını da içeren bir öneri sundu ve hemen tek sesli bir siyasi destek kazandı. Zamanlama nedeniyle ayık kafayla düşünme fırsatı çok azdı. Ayrıca, bir önceki gün yabancı savaşçı olarak şu ya da bu tarihte Suriye'ye gitmekle suçlanan bir dizi kişinin hızlı bir şekilde tutuklanmasının medyada geniş yer bulduğu göz önünde bulundurulduğunda, herhangi bir siyasetçinin buna itiraz etmesi pek de cazip değildi. Sanıklardan bazılarının IŞİD'in sızdırdığı belgelerde adı geçiyor ve bu belgelerin kovuşturmayı kolaylaştırıcı bir işlev görebileceği düşünülüyor.

Mevcut durumda, polis eylemi toplam 9 kişinin tutuklanmasıyla sonuçlanmış olup, bunlardan 5'i gıyaben, diğerleri ise tutuklu olarak yargılanmaktadır. Ön duruşmalar gizli yapıldığından, suçlamalarla ilgili olarak kamuoyuna asgari düzeyde bilgi verilmektedir. Bununla birlikte, halihazırda mevcut olan hükümlerin amaçlarına oldukça etkili bir şekilde hizmet ettiğinin gösterildiği bir zamanda, genişletilmiş kısıtlamalar için bir teklifin teşvik edilmesi bir paradoks olarak kabul edilebilir.

Daha önce de belirtildiği üzere, benim temel endişem, ulusal politikacıların, çok geniş bir anlamda anlaşıldığı üzere, sözde yabancı terörist savaşçılarla başa çıkmak için cezai adalet tedbirlerini uygulamaya yönelik kategorik çabalarıdır. Bana öyle geliyor ki, en azından söz konusu bireyin doğrudan terörizme veya diğer uluslararası suçlara karıştığına dair ikna edici kanıtların bulunmadığı durumlarda, Aarhus rehabilitasyon modelinin temsil ettiği yaklaşım daha akıllıca olacaktır.

Son olarak, genel bir seyahat yasağının BM Sözleşmesi'ndeki hükümlerin yanı sıra maddeyi de ihlal ettiğini ekleyeceğim. 4th AIHS'ye Ek Protokol'ün 2. maddesi. Zamanın elvermesi halinde bu hususu daha sonra detaylandırmaktan memnuniyet duyacağım.

Her halükarda, böyle bir planın, sadece geçici olarak yoldan çıkmış kayıp ruhlara hitap etme ve onları sıradan topluma geri getirme fırsatlarını baltalamaya katkıda bulunduğu için ters etki yarattığını düşünme eğilimindeyim. Her koşulda, daha az ciddi vakalarda, özellikle de hapis cezasını çekerken daha fazla radikalleşme riski göz önünde bulundurulduğunda, yeniden entegrasyonu amaçlayan bir saptırma seçeneğinin hapis cezasına alternatif olarak sunulması gerektiğini düşünüyorum. Buna ek olarak, yabancı savaşçı olarak damgalanan ve geri döndükten sonra ceza davasıyla karşı karşıya kalan bir bireyin geri dönmek için daha az teşviki ve silahlı çatışma hukukuna uymak için daha az motivasyonu olacaktır.